ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ภาวะสุขภาพ กับพฤติกรรมสุขภาพอนามัย ของหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นโรคซิฟิลิส และสามี

THE RELATIONSHIP BETWEEN PERCEPTION OF HEALTH AND HEALTH BEHAVIOR OF SYPHILITIC PREGNANT WOMEN AND HUSBANDS.

สำนักหอสมุด

ศุภวดี แถวเพีย

อภินันทนาการ
จาก
บัณฑิตวิทยาลัย ม.มหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลแม่และเด็ก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2540

ISBN 974-588-682-3

สงวนลิขสิทธิ์

กพ
ศ731ค
2540

Copyright by Mahidol University

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ภาวะสุขภาพ กับพฤติกรรมสุขภาพอนามัยของหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นโรคซิฟิลิสและสามี

ผู้วิจัย ศุภวดี แถวเพีย

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลแม่และเด็ก)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

กอบกุล พันธ์เจริญวรกุล, วท.บ.(พยาบาล),M.S.(การพยาบาลแม่และเด็กและผดุงครรภ์),Ph.D.

ไข่มุกข์ วิเชียรเจริญ, วท.บ.(พยาบาล),ค.ม.(สถิติการศึกษา) กศ.ด.(การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร).

ธิติมา จำปีรัตน์, วท.บ.(พยาบาล),วท.ม.(พยาบาล)

วันที่สำเร็จการศึกษา 4 มีนาคม พ.ศ. 2540

บทคัดย่อ

โรคซิฟิลิสในหญิงตั้งครรภ์ นับว่าเป็นอันตรายต่อภาวะสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์ ทารกในครรภ์ รวมทั้งสามี เนื่องจากเป็นโรคที่ไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ เพราะเชื้อโรคซิฟิลิสจะอยู่ในกระแสเลือดของผู้ป่วย แม้หลังจากได้รับการรักษาจนอาการหายไป ก็ยังสามารถกลับเป็นซ้ำได้อีก อย่างไรก็ดีโรคนี้สามารถป้องกันการรับเชื้อเพิ่ม และการกลับเป็นซ้ำได้ หากผู้ป่วยมีพฤติกรรมสุขภาพอนามัยที่ถูกต้องและเหมาะสม ดังนั้นการส่งเสริมให้ผู้ป่วยกลุ่มนี้มีพฤติกรรมสุขภาพอนามัยที่ดีจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง โดยทั้งนี้จะต้องทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสุขภาพอนามัยของบุคคลกลุ่มนี้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ภาวะสุขภาพกับพฤติกรรมสุขภาพอนามัยของผู้ป่วยกลุ่มนี้ โดยอาศัยกรอบทฤษฎีแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพมาปรับเป็นแนวทางในการศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นโรคซิฟิลิสและสามี ที่มารับการฝากครรภ์และตรวจรักษาโรคซิฟิลิส ที่หน่วยโรคติดเชื้อทางนรีเวชและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์สตรี โรงพยาบาลศิริราช หน่วย วี.ดี. คลินิค โรงพยาบาลราชวิถี และแผนกฝากครรภ์โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ จำนวน 120 คู่ ประกอบด้วยหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นโรคซิฟิลิส 120 ราย และสามี 120 ราย ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยการใช้ แบบสัมภาษณ์ข้อมูลด้านประชากร แบบสอบถามพฤติ

Copyright by Mahidol University

กรรมสุขภาพอนามัย และแบบสอบถามการรับรู้ภาวะสุขภาพ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ หาความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน สัมประสิทธิสหสัมพันธ์พหุคูณ และเลือกตัวทำนายที่ดีที่สุด รวมทั้งเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรทั้งสอง ระหว่างกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นโรคซิฟิลิสและสามี

ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ภาวะสุขภาพระหว่างหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นโรคซิฟิลิสและสามี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$) ส่วนพฤติกรรมสุขภาพอนามัย ระหว่างหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นโรคซิฟิลิสและสามี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และพบว่าการรับรู้ภาวะสุขภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ พฤติกรรมสุขภาพอนามัยในหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นโรคซิฟิลิสและในสามี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ .05 ($r = .3503$ และ $r = .2208$) ตามลำดับ และจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า การรับรู้ภาวะสุขภาพ และรายได้ของครอบครัว เป็นตัวทำนายที่ดีที่สุด สามารถร่วมอธิบายความผันแปรของพฤติกรรมสุขภาพอนามัยของหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นโรคซิฟิลิสได้ ร้อยละ 16.96 ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ส่วนกลุ่มสามีของหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นโรคซิฟิลิส ไม่มีปัจจัยใดที่สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมสุขภาพอนามัยของสามีอย่างมีนัยสำคัญ

จากผลการศึกษาครั้งนี้สรุปได้ว่า หญิงตั้งครรภ์ที่เป็นโรคซิฟิลิส ที่มีการรับรู้ภาวะสุขภาพที่ถูกต้องและมีรายได้สูงจะมีพฤติกรรมสุขภาพอนามัยที่ดี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า พยาบาลควรส่งเสริมให้หญิงตั้งครรภ์ที่เป็นโรคซิฟิลิสและสามี ได้รับรู้ถึงภาวะสุขภาพตามความเป็นจริงและถูกต้อง โดยให้ความรู้ และคำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับโรคซิฟิลิส และการปฏิบัติตนที่ถูกต้อง รวมทั้งการมารับการรักษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้หญิงตั้งครรภ์ที่เป็นโรคซิฟิลิสและสามี มีพฤติกรรมสุขภาพอนามัยที่ถูกต้องเหมาะสมต่อไป

Copyright by Mahidol University

Thesis Title The Relationship Between Perception of Health and Health Behavior of Syphilitic Pregnant Women and Husbands.

Name Supawadee Thaewpia

Degree Master of Nursing Science (Maternal and Child Health Nursing).

Thesis Supervisory Committee

Kobkul Phancharoenworakul, B.Sc.(Nursing),M.S.(M.C.H.Nursing), Ph.D.(Nursing).

Kaimook Wichiencharoen, B.Sc.(Nursing),M.Ed(Educational statistics)Ed.D.(Curriculum research and development).

Thitima Champirat, B.Sc.(Nursing),M.S.(M.C.H.Nursing)

Date of Graduation 4 March B.E. 2540 (1997)

Abstract

Syphilitic infection during pregnancy is very harmful to the health of pregnant women, her infants and her husbands. Syphilis is an incurable sexually transmitted disease since the bacteria is found in the blood even if the disease has been treated. Maintaining of good health behavior can prevent this recurrent disease. Therefore, promotion of appropriate health behavior is necessary for these syphilitic pregnant women and their husbands. It is essential to explore relating factors which may affect their behavior. Thus, the researcher was interested in studying the relationship between perception of health and health behavior in syphilitic pregnant women and thier husbands. Health belief model was used as a theoretical framework for this study. The sample comprised of 120 pairs of syphilitic pregnant women and their husbands who attended the outpatient S.T.D. clinic at Siriraj hospital, antepartum clinic at Chulalongkorn hospital,

Copyright by Mahidol University

and V.D. clinic at Rajvithi hospital. Data were collected by using three sets of questionnaires ,i.e., Demographic data sheet, Perception of Health, and Health Behavior questionnaires. Statistical techniques were implemented in the process of data analyses including Pearson's Product Moment correlation coefficient, the Stepwise multiple regression and t-test groups comparison.

The results showed that the perception of health between syphilitic pregnant women and their husbands were not significantly different, whereas the health behavior between syphilitic pregnant women and their husbands were found significantly different at .01 level of significance. It was also found that there were significiently positive correlation between perception of health and health behavior in syphilitic pregnant women and their husbands at .001 and .05 ($r = .3503$ and $r = .2208$) respectively. The stepwise multiple regression analysis also showed that 16.96 percent of the variance of health behavior in syphilitic pregnant women was accounted for by two significant predictors, i.e., perception of health and income, whereas no significant predictors were found in the husbands group.

As the result of this study, it was indicated that the syphilitic pregnant women who had good perception of health and earned high income would demonstrate proper health behavior as well. Thus, the recommendations for nursing practice included that nurse should promote health behaviors in syphilitic pregnant women and their husbands by providing knowledge and enhancing their perception of health in order to perform effective health behaviors.

Copyright by Mahidol University